

Frie Bønder – Levende Land mener: Djæveln ligger i detaljen

Af Ole Færgeman, bestyrelsesmedlem

EU Kommissionen har lavet et udspil til en ny fælleseuropæisk landbrugspolitik (CAP for Common Agricultural Policy) for perioden 2021-2027. Udspillet er sendt til Ministerrådet og Parlamentet, som vil forhandle sig frem til den endelige udgave af den nye ordning. Et af udspillets mange emner er støttemuligheder for små landmænd. Her er Frie Bønder – Levende Land blevet opmærksomme på, at Kommissionen lader den nye version af omfordeling af støttemidlerne være afhængig af den nye version af capping, dvs. loft for støtte, på yderst uhensigtsmæssig vis.

Den gamle omfordelingsordning, som har været frivillig, og som Folketinget valgte, at Danmark ikke skulle udnytte, erstattes af artikel 26 om "complementary redistributive income support for sustainability" (supplerende omfordeling af indkomststøtte til bæredygtighed). Den skal sørge for omfordeling af støtte fra større til mindre eller mellemstore landbrug, og den er obligatorisk. Det lyder jo fint, men dels skal den nærmere udformes af medlemsstaten, f.eks. Danmark, som skal fastlægge et beløb per hektar eller forskellige beløb for forskellige antal hektar samt det højeste antal hektar, som kan modtage omfordelt støtte (som led i medlemsstatens egen "CAP Strategic Plan"). Dels skal denne nye omfordelingsordning i det mindste delvist finansieres af de penge, som på grund af capping ikke udbetales til større landbrug, jf. artikel 15, stk. 3 ("the estimated product of reductions of payments shall primarily be used to contribute to the financing of the complementary redistributive income support for sustainability"). Uden penge fra "capping" (artikel 15), færre eller ingen penge til omfordeling (artikel 26).

Og der kommer ingen, eller så godt som ingen, penge fra "capping". Kommissionen foreslår capping udformet således, at hektarstøtte over 60.000 Euro reduceres med mindst 25% for intervallet 60.000 til 75.000 Euro, med mindst 50% for intervallet 75.000 til 90.000, med mindst 75% for intervallet 90.000 til 100.000 og med 100% for beløb over 100.000 Euro. Udgifter til løn, udgifter i forbindelse med aflønning, og egen og familiemedlemmers arbejdsbidrag omregnet til en aflønning skal imidlertid fratrækkes beregningen. I lande som Danmark vil sådanne omkostninger altid være så store, at de bringer den beregnede hektarstøtte under lofterne. Hvis landmandens areal eksempelvis skulle kunne udløse 70.000 Euro i hektarstøtte, og han har haft arbejdsomkostninger på 15.000 Euro, så er den beregnede hektarstøtte nede på 70.000 minus 15.000 = 55.000 Euro, dvs. under loftet på 60.000 Euro, og så skal han have alle de 70.000 Euro udbetalt. Fradragsmuligheden betyder dermed, for det første, at capping reelt ikke reducerer udbetaling af hektarstøtte til de store landbrug, og for det andet, at der bliver få eller ingen midler til omfordeling.

Det er alt sammen slemt nok, men en anden side af Kommissionens udspil vækker også bekymring. Især de mange danske deltidslandmænd bør være bekymrede. Det skyldes spørgsmålet om hvordan "rigtige landmænd" ("genuine farmers") skal defineres. Kun rigtige landmænd skal kunne modtage EU støtte, og medlemsstaterne skal i deres CAP Strategic Plans definere, hvad der menes med bl.a. "genuine farmer." Kommissionen skriver dog i artikel 4, stk. 1, at medlemsstatens definition skal udformes på en sådan måde, at støtte ikke tildeles landmænd, hvis landbrugsmæssige aktivitet kun udgør en ubetydelig del af deres

samlede økonomiske aktiviteter eller hvis hovederhverv ikke er landbrug, dog således, at definitionen ikke må udelukke "pluriaktive landmænd," et begreb som ikke defineres (der findes dog en del litteratur om det).

Et eksempel på ovenstående:

En assurandør driver 100 hektar med planteavl. Han udnytter bl.a. sine muligheder for fradrag for investeringer i sit landbrug, så langt størstedelen af hans årlige indtægter er fra arbejdet som assurandør. Det er jo ikke kun en vittighed, at landmænd ikke betaler indkomstskat. En umiddelbar læsning af Kommissionens udspil tyder derfor på, at denne assurandør fremover ikke vil kunne modtage EU støtte.

Som sagt skal medlemsstaten nærmere definere, hvad der menes med bl.a. "rigtige landmænd". I et sundt politisk klima ville definitionen være godt landmandskab frem for bundlinje.

For de interesserede kan EU Kommissionens udspil læses i sin fulde længde her: (indsat link til PDF)